

Krooninen väsymysoireyhtymä (ME/CFS) Hyvä käytäntö -konsensussuositus

Liite: Mittarit

Julkaistu 23.2.2021

OIRE	MITTARI	VALIDOITU	SUOMEKSI ON	TOIMIA-KANNASSA	KH suosittaa/mainitsee	LINKKI KYSELYYN
Väsymysoire						
	CDC Symptom Inventory for CFS	https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC1183246/	Ei	Ei		https://www.cdc.gov/me-cfs/pdfs/symptom-inventory-questionnaire-508.pdf
	Chalder Fatigue Scale	Val in Oxf / Fuk CFS pts	Ei	Ei		http://www.goodmedicine.org.uk/files/assessment,%20chalder%20fatigue%20scale.pdf
	Checklist Individual Strength Questionnaire (CIS20R)	Tutkittu kroonisesti väsyneillä, MS-pot:illa ja CFS - https://me-pedia.org/wiki/Checklist_Individual_Strength	Ei	Ei		https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC1739950/pdf/v057p00353.pdf
	DePaul Symptom Questionnaire (DSQ)	Val CFS pot:illa	Ei	Ei		https://csh.depaul.edu/about/centers-and-institutes/ccr/myalgic-encephalomyelitis-cfs/Documents/DEPAUL%20SYMPTOM%20QUESTIONNAIRE%20with%20SF-36%20and%20MFI%20and%20SI%205-18-11.pdf
	De PAul Sympton Questionnaire (DSQ-2)	Val CFS pot:illa	Ei	Ei		https://redcap.is.depaul.edu/surveys/?s=4N9CKW7JD
	De Paul Symptom Questionnaire (SF)	Val CFS pot:illa	Ei	Ei		https://redcap.is.depaul.edu/surveys/index.php?s=HCT7J8EWPC
	De Paul Symptom Questionnaire pediatric (DSQ-ped)		Ei	Ei		https://redcap.is.depaul.edu/surveys/?s=7N399W47JF
	Fennell Scale (=Fennell phase inventory)	?	Ei	Ei		https://csh.depaul.edu/about/centers-and-institutes/ccr/myalgic-encephalomyelitis-cfs/Documents/Fennell%20Scale.pdf
	Fatigue Impact Scale (FIS) (Fisk FIS)	Valid inf pot, ei CFS	Ei	Ei		https://www.med.upenn.edu/cbti/assets/user-content/documents/Fatigue%20Impact%20Scale%20(FIS).pdf
	Modified Fatigue Impact Scale (MFIS), uupumus	VAL+ MS- ja park- potilailla	ON	ON		https://www.terveysportti.fi/dtk/tmi/koti
	(Krupp) Fatigue Severity Scale (FSS)	Ei CFS, val MS-potilailla	Ei linkkiä suomenkieliseen kyselyyn, mutta Maskun neurologisessa kuntoutuskeskuksessa tehty siihen suomennos, joka siellä käytössä.			http://www.best.ugent.be/BEST3_FR/download/moeheid_schalen/FSSschaal_ENG.pdf
	Multidimensional Fatigue Inventory (MFI-20)	Val väsym pot ja itserap CFS/Fuk	Ei	Ei		https://www.med.upenn.edu/cbti/assets/user-content/documents/Multidimensional%20Fatigue%20Inventory%20(MFI).pdf
	NOVA form	Ei ?	Ei	Ei		https://www.nova.edu/nim/patients/forms/fatigue-scale.pdf
PEM (post exertional malaise) –oire						
	CDC Symptom Inventory for CFS	https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC1183246/	Ei	Ei		https://www.cdc.gov/me-cfs/pdfs/symptom-inventory-questionnaire-508.pdf
	DePaul Symptom Questionnaire (DSQ-PEM kysely)	Ei?	Ei	Ei		https://csh.depaul.edu/about/centers-and-institutes/ccr/myalgic-encephalomyelitis-cfs/Documents/DePaul%20Post-Exertional%20Malaise%20Questionnaire%20(DPEMQ).pdf

	A brief questionnaire to assess PEM	https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6165517/	Ei	Ei		https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6165517/
CFS-tyyppinen oire						
	Chronic Fatigue Symptoms Checklist (CFSC)	VAL? (ei löydy) Suunniteltu CFS pot:lle	Ei	Ei		https://books.google.fi/books?id=ipwwZEokhyoC&pg=PA367&pg=PA367&dq=Chronic+Fatigue+Symptoms+Checklist+(CFSC)&source=bl&ots=gD0sU10FNl&sig=ACfU3U2w4H9H1GWewAe7T8JDbx0zceb8Bg&hl=fi&sa=X&ved=2ahUKEwja38ep2JLoAhUQN0wKHaDVC2kQ6AEwAHoECAgQAQ#v=onepage&q=Chronic%20Fatigue%20Symptoms%20Checklist%20(CFSC)&f=false
Kognitiivinen oire						
	Checklist Individual Strength Questionnaire (CIS20R)	Tutkittu kroonisesti väsyneillä, MS-pot:illa ja CFS - https://medpedia.org/wiki/Checklist_Individual_Strength	Ei	Ei		https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC1739950/pdf/v057p00353.pdf
	Cognitive Failures Questionnaire (CFQ)	Ei ole validoitu CFS pot:illa	Ei	Ei		https://www.ocf.berkeley.edu/~jfkhlstrom/ConsciousnessWeb/Meditation/CFQ.htm
	Wood Mental Fatigue Inventory	Ei	Ei	Ei		
Toimintakyky- ja hyvinvointimittarit						
	Sheehan (SDS)	Ei CFS pot, val+ ADHD ja bipolaaripot	https://www.duodecimlehti.fi/lehti/2017/7/duo13645	Maininta on, ei mitt	https://www.kaypahoito.fi/nix02668	https://medfam.umontreal.ca/wp-content/uploads/sites/16/Sheehan-Disability-Scale-anglais.pdf
	36-item Short Form Survey (SF-36, RAND-36)	Val CDC Holmes crit	http://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/76006/Tu101.pdf?sequence=1&isAllowed=y	On		https://clinmedjournals.org/articles/jmdt/jmdt-2-023-figure-1.pdf
	Energy Index Point Score (EI)	Valid CFS pot:illa	Ei	Ei		https://www.researchgate.net/figure/energy-index-Point-score-R-A-functional-capacity-measurement-tool-for-cfs-patients-The_fig1_287768962
	Fibromyalgia Impact Questionnaire Revised (FIQR)	Valid FM pot:illa, EI CFS	ON (ostettavissa?)	Ei		https://www.pfizerpro.com/sites/default/files/lyrica-pbp01671b1pbp420315-01_fm_pain_and_function_checklist_fig.pdf
	Symptom Impact Questionnaire (SIQR)	Ei CFS potilailla	Ei	Ei		http://www.irheum.org/content/irheum/42/12/2404.full.pdf
	Karnofsky Performance Scale (KPS)	Ei CFS, validoitu kipupot:illa	Ei	Ei		http://www.npcrc.org/files/news/karnofsky_performance_scale.pdf
	Katz Index of Independence in Activities of Daily Living	Ei CFS	http://www.oamk.fi/~eihautal/aktiivinenvanhuus/mittarit/6ADL.htm	Ei saatavana, on mainittu	https://www.kaypahoito.fi/nix02418	https://clas.uiowa.edu/socialwork/sites/clas.uiowa.edu/socialwork/files/NursingHomeResource/documents/Katz%20ADL_LawtonIADL.pdf
	Lawton Instrumental Activities of Daily Living (IADL) Scale	Ei CFS, muistisairailta +	https://www.terveysportti.fi/dtk/tmi/koti	On	https://www.kaypahoito.fi/nix02418	https://consultgeri.org/try-this/general-assessment/issue-23.pdf
	Sickness Impact Profile 8-items (SIP-8)	Ei	Ei	Ei		
	Work and Social Adjustment Scale (WSAS)	Ei CFS	Ei	Ei		https://www.grnspace.com/print/wsas.pdf
	SOFAS - Social and Occupational Functioning Assessment Scale	?	https://www.ebm-guidelines.com/dtk/tyt/avaa?p_artikkeli=fac00014#T2	On	https://www.kaypahoito.fi/nix02662	https://static1.squarespace.com/static/5a0df2b3692ebe9b1a7973e0/t/5bd23d67104c7bbae6aa4a29/1540504936126/sofas.pdf
	Functional Capacity Scale (FCS)	?	Ei	Ei		https://www.massmecs.org/images/pdf/pediatric/Functional_Capacity_Scale_and_Activity_Log.pdf
Masennusoire						

	Beckin depressiokysely (BDI)	VAL in popul. receiv treatm. In CFS (https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/1359105311424470) BDI-PC paras	https://www.terveysportti.fi/xmedia/pgr/BDI.pdf	https://www.terveysportti.fi/dtk/tmi/koti	https://www.kaypahoito.fi/hoi50023#readmore	https://www.terveysportti.fi/dtk/loma/avaa?p_artikkeli=pgr00029&p_haku=bdi
	Zungin depressiokysely (Zung self-rating depression scale / SDS / ZSDS / ZDS)	Ei CFS:ssä	Ei	Ei		https://psychology-tools.com/test/zung-depression-scale
	Hospital Anxiety and Depression Scale (HADS)	Val in CDC/Fuk CFS pts (https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/17076959)	Ei	Ei	https://www.kaypahoito.fi/hoi50119#readmore	http://www.svri.org/sites/default/files/attachments/2016-01-13/HADS.pdf
Ahdistuksen, psykiatristen häiriöiden tai psykologisen tilanteen arviointi						Ahdistusoireittareita löytyy kootusti KH Ahdistuneisuushäiriöt suosituksen taulukosta 4 ja psyykkisten traumaoireiden osalta Traumaperäisen stressihäiriön hoitosuosituksista sekä Terveyskylän Mielenterveyystalosta
	Hospital Anxiety and Depression Scale (HADS)	Val in CDC/Fuk CFS pts (https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/17076959)	Ei	Ei	https://www.kaypahoito.fi/hoi50119#readmore	http://www.svri.org/sites/default/files/attachments/2016-01-13/HADS.pdf
	General Health Questionnaire (GHQ)	Validoitu psyk pt:lla ja terveessä väestössä. Tutk myös CFS pot, osa tutk pitää kohtuullisen hyvänä, osa ei, ei vars validoitu CFS potilailla.	http://www.terveytemme.fi/finterveys/notes/m_g_h_q_3_4.htm	Mainitsee GHQ-12, mittaria ei ole		Tarvitsee lisenssin
	Symptom Checklist-90 (SCL-90)	Tutkittu myös CFS pot jnkv käyttöä, ei ole validoitu CFS pot	https://www.tays.fi/download/noname/%7B611413C9-08BA-418C-A04B-F71FE71C9D93%7D/27707	Ei		https://dmu.trc.upenn.edu/dmumain/PDF_Files/scl.pdf
	Useita mittareita, KH ahdistus-suosituksessa ks. linkki, taulukko 4.				https://www.kaypahoito.fi/hoi50119#readmore	
Somaattiset oireet						
	Modified Somatic Perception Questionnaire (MSPQ)	Ei tutk CFS	Ei	Ei		https://www.tac.vic.gov.au/files-to-move/media/upload/dram.pdf
	Pennebaker Inventory of Limbic Languidness (PILL)	Ei ole tutk CFS	Ei	Ei		https://counselingresource.com/quizzes/misc-tests/pill/
	Somatization Checklist	Ei	Ei	Ei		
Ortostaattinen intoleranssi						
	COMPASS 31	Ei ole val CFS	Ei	Ei		Tilattavissa - https://www.healthrising.org/forums/resources/compass-autonomic-nervous-system-scoring-test.351/
	Orthostatic Grading Scale (OGS)	Ei CFS pot:lla	Ei	Ei		https://www.meassociation.org.uk/wp-content/uploads/Orthostatic-Grading-Scale-Schrezenmaier-et-al.-2005.pdf
Kipuoire						
	36-item Short Form Survey (SF-36, RAND-36)	Val CDC Holmes crit	http://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/76006/Tu101.pdf?sequence=1&isAllowed=y	On		https://clinmedjournals.org/articles/jmdt/jmdt-2-023-figure-1.pdf

	Brief Pain Inventory (BPI-10)	Ei CFS	Ei	Ei	https://www.kaypahoito.fi/hoi50103#R15	http://www.npcrc.org/files/news/briefpain_short.pdf
	McGill Pain Questionnaire	Ei CFS:Ssä	Ei	Ei		https://www.sralab.org/sites/default/files/2017-07/McGill%20Pain%20Questionnaire%20%281%29.pdf
	Pain Diagram (kipupiiirros?)	NA	https://www.kaypahoito.fi/ima02269		https://www.kaypahoito.fi/ima02269	https://www.lvhn.org/sites/default/files/uploads/PDFs/Advanced_Spine_Center_at_Neurosurgical_Associates/PMR_Pain_Diagram.pdf
	PROMIS pain questionnaire	Ei CFS	On, tilattavissa	On, PROMIS yleiskuvaus		http://www.healthmeasures.net/search-view-measures?task=Search.search
Unihäiriöt						
	Sleep Assessment Questionnaire (SAQ)	Ei CFS, käytetty CFS tutk	Ei	Ei		https://bmcneurol.biomedcentral.com/articles/10.1186/1471-2377-4-6
	Pittsburgh Sleep Quality Index (PSQI)	Ei CFS	Ei	Ei		https://consultgeri.org/try-this/general-assessment/issue-6.1.pdf
	PROMIS Sleep Questionnaire	https://link.springer.com/article/10.1007/s11136-019-02289-4	On, tilattavissa	On, PROMIS yleiskuvaus		https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3261577/pdf/nihms335121.pdf
	Pohjoismainen unikysely (BNSQ)	Ei CFS	https://www.terveysportti.fi/xmedia/hoi/hoi50088a.pdf	Ei	https://www.kaypahoito.fi/hoi50067#readmore	https://onlinelibrary.wiley.com/doi/pdf/10.1111/j.1365-2869.1995.tb00205.x